

[A. Lyngø.]

nok, men kan ikke rigtig komme i forbindelse med befolkningen, fordi de ikke kan grønlandsk, og der er jo himmelvid forskel på det danske og det grønlandske sprog. Det meste af arbejdet må gøres ved hjælp af mellemedet, de tosprogede grønlandere og danske, og de er altfor få for tiden. Selv flere større byer lider under manglen på ordentlige tolke; de mindre steder har som regel ingen.

Når jeg siger alt dette og således har lagt beslag på tingets tid, er det, fordi jeg synes, at der en gang imellem må gives en slags orientering om grønlandske forhold, også fra denne talerstol.

Vanskelige tider rider over Grønland i vor tid, en overgangstid, hvor vi som så mange andre tilbagestående folkeslag verden over forsøger at fremme udviklingen og forsøger at gå samme stykke vej i kulturudviklingen på kortere tid end andre, viderekomne folkeslag. Det er vor opfattelse, at denne udvikling, der nu søges iværksat i hurtigere tempo gennem nyordningen i Grønland, må føres videre så hurtigt, som det overhovedet er muligt uden at slå benene væk under grønlanderne.

Men det skal samtidig slås fast, at arbejdet foregår under store vanskeligheder, og det er meget let for tiden at kritisere grønlanderne under deres overgang til nye tider. Man skal ikke være særlig begavet for at kunne se de svage sider. Jeg siger dette, fordi kritikken ofte kan blive for villig til at pege på de svage sider, og fordi der — til trods for den goodwill, Grønland nyder i den danske presse — kan forekomme dårlige nyheder fra Grønland, nyheder, der kan fremkalde et ufordelagtigt indtryk henede og dermed også i udlandet.

Jeg vil derfor gerne slå fast, at den, der spejder efter åbenbare resultater i skole, folkeoplysning, tegn på befolkningens modenhed — kulturelt og økonomisk — så få år efter nyordningslovenes ikrafttræden, som regel vil blive skuffet. Det, der er sket, er, at rammerne er lagt, og at planerne er udarbejdet i store linier, men man er først nu så småt kommet i gang med det praktiske arbejde, og på flere områder er vi endda ikke kommet rigtig i gang på grund af økonomiske og arbejdskraftmæssige vanske-

ligheder; jeg hentyder hermed til skoleforholdene, som jeg lige har omtalt. Det, vi gør nu, er at gøre forarbejdet, at så sæden hos børnene og hos ungdommen, som det sker navnlig i byerne, endnu knap nok i udstederne. Det meste vil først gro i de næste generationer. Derfor må vi ikke udvise utålmodighed, hvis resultaterne af de nuværende bevillinger ikke skulle vise sig lige med det samme. Hvor har man iøvrigt set større resultater på så kort tid? Ingen steder, hverken i Danmark eller andre steder. Vi har ikke engang — bortset fra et par distrikter, der kan høre den svage Godthaab radio — fået radioen til hjælp i oplysningens tjeneste. Vi er et af de få folkeslag i verden, der endnu ikke har fået radioen til hjælp, og før det sker, må man ikke forlange for meget af os.

Det er derfor ikke med nogen glæde, vi ser, at der endnu i år 1955 ikke kan bevilges penge til forstærkning af Grønlands radio, således at hele den beboede del af Grønland kan få gavn af udsendelserne. Der er endda sket tilbageskridt i så henseende, idet man i 1954 har måttet standse transmissionerne af udsendelserne til visse distrikter, således at den nuværende rækkevidde af Grønlands radio yderligere er indskrænket. Jeg kan henvise til de mange protester, der i den anledning er udsendt i Grønland. Jeg vil derfor gerne bede regeringen om at overveje, hvorledes transmissionerne snarest kan genoptages, og hvorledes man, så snart de økonomiske forhold her i landet tillader det, kan føre planerne ud i livet med hensyn til opbygningen af Grønlands radio.

Og så vil jeg gerne have lov til, medens lejligheden er der under finanslovdebatten, lige at nævne, at man i Grønland er interesseret i mulig nedbringelse af de udgifter, den grønlandske befolkning må afholde til boligbyggeriet og reparationer. Det lyder måske underligt på baggrund af de store statstilskud, der ydes til boligbyggeriet — tilskud, som vi er den danske stat meget taknemlige for. Men boligbyggeriet er dyrt. Det er dyrt henede og endnu dyrere i Grønland; selv med de store statstilskud er det lidt hårdt for folk, der bor på steder med meget minimale indtjeningsmuligheder, at afholde udgifterne. Nu er det ikke meningen, at vi ønsker endnu